Rok III Tarnowskie Góry, dnia 10 stycznia 1932 r. Nr. 3.

NOWINY

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.
Cena numeru 20 gr.

Wychodzi w każdą środę i sobotę.
Redakcja i Adm.: Tarn. Góry — Tel. 1034

REKLAMY: 0,20 zł za 1 łam. wiersz mm
OGŁOSZENIA według umowy.

Po uwięzieniu Gandhi'ego

Krwawe demonstracje. Nowe aresztowania i nowe represje.

Aresztowanie Gandhi'ego wywołało prawdziwą burzę w Indjach. W wielu miejscowościach odbyły się wielkie manifestacje antyangielskie, podczas których doszło do krwawych starć z policją i wojskiem.

W Cawnpur policja rozpędziła tłumy, manifestujące na cześć Gandhiego, a rząd ogłosił stan wyjątkowy.

W New Delhi podczas rozwiązania wieców antyangielskich doszło do krwawych starć z policją, 300 osób zostało rannych.

W Kalkucie podczas rozruchów kilkanaście osób odniosło rany! 50 organizacji induskich zostało uznanych za nielegalne, zostały one rozwiązane.

W szeregu miejscowości zakazano zgromadzeń publicznych na przeciąg od jednego do 3 tygodni.

Na nadzwyczajnej Sesji Komitetu Wykonawczego Kongresu Wszechinduskiego wybrano przewodniczącym Rajandrę Prasada, na miejsce aresztowanego Patela, uwięzionego wraz z Gandhim.

W nocy władze angielskie zarządziły aresztowanie Prasadę. Następcą jego został obrany Ansari.

—:—

Sytuacja na Dalekim Wschodzie

ECHA POBICIA KONSULA AMERYKAŃSKIEGO.

W związku z incydentem amerykańsko—japońskim w Mukdenie amerykański sekretarz stanu Stimson skierował do gabinetu w Tokio notę, w której żąda przeproszenia i ukarania winnych. Urzędnicy departamentu stanu uważają, że incydent może pociągnąć za sobą groźne następstwa, o ile zadośćuczynienie nie zostanie rychło udzielone. Japoński pułk. Matsui twierdzi, że żołnierze japońscy działali we własnej obronie, ponieważ konsul groził rewolwerem. Konsul amerykański ze swej strony zaprzecza jakoby posiadał przy sobie broń.

Japonja zajmuje Fu-Czeu

Wobec tego, że w Fu-Czeu tłum, złożony z Chińczyków, zamordował dwu Japończyków, minister marynarki wydał trzem torpedowcom rozkaz udania się do Fu-Czeu. Poprzednio wysłano tam krążowniki. Stu marynarzy wysadzono na ląd, w celu udzielenia ochrony ludności japońskiej.

Japonja chce stworzyć monarchję Mandżurską?

Z Tokio donoszą, że w Japonji nie zrezygnowano z planów utworzenia monarchji mandżurskiej. Rząd składałby się z przedstawicieli Chin, Mongolji, Mandżurji i Japonji.

Ministerjum Spraw Zagranicznych Japonji poleciło ambasadorowi japońskiemu w Waszyngtonie wyrazić rządowi St. Zjedn. ubolewanie z powodu zaatakowania konsula St. Zjedn. w Charbinie. Śledztwo wykazało, iż przyczyną zajścia był tłumacz japoński, który też został zwolniony.

Rozważana jest też sprawa ukarania dwóch żołnierzy japońskich, wmieszanych w zajście.

—:—

Nowe ofiary „Czarnej Śmierci".

Wielka katastrofa górnicza na Śl. Niemieckim.

W kopalni Karsten-Centrum w pobliżu Bytomia wydarzyła się 5 b. m. wieczorem wielka katastrofa kopalniana.

Wskutek usuwania się warstw ziemi, nastąpiło zasypanie się szybu.

15 górników

zostało odciętych od świata.

Rozpoczęto natychmiast akcję ratunkową, celem wydobycia ofiar katastrofy, które jednakże zostały przerwane po dwóch godzinach z powodu nowego obsunięcia się warstw ziemi.

Dotychczas nie zdołano odkopać 14 górników. Akcja ratunkowa natrafia na wielkie trudności.

Ponieważ od momentu katastrofy minęło kilkanaście godzin, jest rzeczą wątpliwą, czy są oni jeszcze przy życiu.

—:—

Przed walką podatkową w przemyśle węglowym na G. Śląsku.

Jak niedawno donosiliśmy, przemysłowcy węglowi na Górnym Śląsku wypowiedzieli na dzień 31 stycznia wzgl. na 31 marca br. umowy płac i umowy taryfowe w przemyśle górniczym zarówno robotników, jak i urzędników.

Z tego powodu odbył się 6 b. m. w Katowicach kongres rad załogowych robotniczych i urzędniczych przemysłu węglowego należących do starego opozycyjnego t. zw. zespołu pracy. — Przybyło około 400 delegatów. Przewodniczył p. Król, a referaty wygłosili Grajek i Bednarski, a nadto przemawiali Rubin, Gut i Musioł i inni.

W przemówieniach podnoszono, że przemysłowcy wyzyskują ciężkie przesilenie gospodarcze, domagając się ryczałtowej obniżki zarobków robotników i urzędników i będą żądać daleko idących obniżek socjalnych. Górnicy przeciwstawiają się wszystkimi legalnymi środkami tym postulatom przemysłowców, albowiem nie można całego ciężaru przesilenia zwalać na robotników i urzędników i ich kosztem przeprowadzać sanację przemysłu węglowego. Zarobki w przemyśle górniczym są bardzo małe, stopa życiowa pracowników obniżyła się znacznie, a gospodarka przemysłowców węglowych pozostawia wiele do życzenia. Przedewszystkiem gospodarka ta jest niezwykle kosztowna, a kartele, syndykaty i koncerny rujnują ten przemysł.

Następnie uchwalono szereg rezolucyj, w których kongres zastrzega się przeciwko planowanej obniżce płac przeciw nieuzasadnionym samowolnym metodom wprowadzania urlopów turnusowych, które w wielkiej mierze krzywdzą robotników. Kongres w tej sprawie zażąda zwołania konferencji i stwierdza, że wydane tajne okólniki ze strony pracodawców w tej sprawie są nieobowiązujące.

Kongres zaapelował do czynników miarodajnych, ażeby nie dawały posłuchu propagandzie baronów węglowych, albowiem pogorszenie jeszcze obecnego stanu rzeczy musi wywołać walkę, która nie leży ani w interesie społeczeństwa, ani państwa,

—:—

Kiedy istnieje obowiązek ubezpieczenia do funduszu bezrobocia.

Na tle obowiązku ubezpieczenia do Funduszu Bezrobocia zaistniały w ostatnim czasie rozmaite spory z powodu tendencji zakładu do jaknajdalej idącego rozszerzenia tego obowiązku. Pomimo, że N. T. A. rozstrzygnął niedawno temu, że obowiązkowi ubezpieczenia podlegają robotnicy w zakładach pracy zatrudniających ponad 5 robotników, interpretuje Zarząd główny Funduszu Bezrobocia orzeczenie to w tym kierunku, że stan prawny został w międzyczasie zmieniony i obowiązkowi ubezpieczenia podlegają zakłady zatrudniające conajmniej 4 robotników, t. j. robotników i pracowników umysłowych włącznie. Obecnie doszło do ciekawego sporu z tej racji, że kupiec, posiadający dwa przedsiębiorstwa handlowe, zatrudniał w nich po kilku pracowników jednak w żadnem z nich nie zatrudniał powyżej 5. Wobec tego nie uważał się on za obowiązanego do ubezpieczenia w Funduszu bezrobocia pracowników fizycznych zatrudnionych w tych przedsiębiorstwach.

Odmienne jednak stanowisko zajął zarząd obwodowy Funduszu Bezrobocia, twierdząc, że należy komulować pracowników w obydwu przedsiębiorstwach, a jeżeli suma przekroczy 5 należy ubezpieczyć właściwych pracowników. A zatem Fundusz Bezrobocia bierze za podstawę do ubezpieczenia ogólną ilość pracowników, a zatem Fund. Bezrob. bierze za podstawę dla ubezp. ogólną ilość pracow. zajętych u danego pracodawcy, a nie w poszczególnem przedsiębiorstwie.

Gdy również Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia podzielił stanowisko Zarządu Obwodowego, nie uwzględniając rekursu, zainteresowany wniósł skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

N. T. A. orzeczeniem z dnia 7 październik. nika 1931 r. L. rej. 4132-30 uchylił zaskarżone orzeczenie z powodu wadliwego postępowania, motywując następująco: „Jak z tekstu ustawy okazuje się, obowiązek ubezpieczenia na wypadek bezrobocia uzależniono m. i. od tego, że przedsiębiorstwo, w którym dany robotnik pracuje, zatrudnia powyżej 5 robotników.

Ten wymóg zatrudnienia powyżej 5 robotników dotyczy zatem nie osoby przedsiębiorcy, lecz zestawienie osoby przedsiębiorcy, lecz przedsiębiorstwa samego. W wypadkach wobec tego, w których jedna i ta sama osoba posiada kilka przedsiębiorstw, dla obowiązku ubezpieczenia robotników, zatrudnionych w każdem poszczególnem z tych przedsiębiorstw, decydująca jest nie liczba ogólna robotników wszystkich tych przedsiębiorstw, lecz liczba pracujących w danem przedsiębiorstwie. Jeżeli zatem jedna i ta sama osoba zatrudnia w kilku należących do niej przedsiębiorstwach powyżej 5 robotników, lecz liczba zatrudnionych w każdem poszczególnem nie przekracza 5, to żaden robotnik obowiązkowi ubezpieczenia nie podlega.

—:—

Rzemieślnicy, a podatek obrotowy.

W jednem z pism ukazał się artykuł, krytykujący ostro ostatnią nowelę ustawy o podatku obrotowym. Nowela ta — zdaniem autora — krzywdzi rzemiosło, gdyż, przynosząc pewną niewielką ulgę w stawce podatkowej, zwiększa zarazem wydatnie grono osób, objętych świadczeniami podatkowemi.

Z miarodajnych kół samorządu rzemieślniczego komunikują nam w związku z tem:

Przy dotychczasowym stanie rzeczy warsztaty rzemieślnicze, zatrudniające jedną tylko siłę pomocniczą, były wolne od płacenia podatku obrotowego. Obecnie postanowienie to zostaje utrzymane jedynie dla warsztatów zatrudniających oprócz właściciela tylko jednego członka rodziny. Inne rodzaje warsztatów — a więc i takie, które zatrudniających oprócz właściciela tylko jednego członka rodziny. Inne rodzaje warsztatów — a więc i takie, które zatrudniają choćby jedną siłę najemną, będą pociągnięte do płacenia podatku.

Sytuacja dotychczasowa była o tyle niezgodna z postulatami słuszności, że bardzo wiele warsztatów — dla uniknięcia płacenia podatku — utrzymywało na miejscu jedną siłę najemną, nadto jednak dysponowało kilkoma innemi siłami, którym oddawało robotę do domów.

Stwarzało to niezdrową konkurencję między przedsiębiorstwami, które posługując się takiemi środkami, zmniejszały sztucznie swe koszty handlowe a temi, które zatrudniając pracowników jawnie na miejscu, ponosiły większe ciężary podatkowe, i świadczenia socjalne. Nowela zatem wprowadza do życia rzemieślniczego czynnik równowagi i sprawiedliwości i pociągnąć za sobą powinna — przez usunięcie przyczyn nadużyć — uzdrowienie niektórych stron pracy rzemiosła.

—::—

Kolejowe dodatki godzinowe i kilometr.

Z dniem 1 bm. weszło w życie rozporządzenie p. ministra komunikacji w sprawie dodatku dla drużyn konduktorskich i parowozowych na czas służby przy pociągach, względnie na parowozach.

Drużynom konduktorskim i parowozowym przysługują na kolejach normalno-torowych, górnośląskich kolejach wąskotorowych specjalne dodatki, t. zw. godzinowe i kilometrowe za czas pełnienia służby, przy pociągach, względnie na parowozach.

Drużyny konduktorskie, obsługujące pociągi towarowe, kursujące wyłącznie w okręgu dyrekcji katowickiej, w Zagłębiu Dąbrowsko-Krakowskiem otrzymują dodatek kilometrowy, podwyższony o 30 gr.

Drużyny parowozowe, obsługujące pociągi towarowe w dyrekcji katowickiej i Zagłębiu Dąbrowsko-Krakowskiem otrzymują dodatek kilometrowy, zwiększony o 15 proc.

Łącznie z rozporządzeniem min. komunikacji, regulującem dodatki kilometrowe i godzinowe dla drużyn konduktorskich i parowozowych kolei normalno-torowych weszło w życie z dniem 1 bm. rozporządzenie, normujące dodatki dla drużyn pociągowych na kolejach wąsko-torowych.

Nowe ustawy dla prac. samorządowych.

W ministerstwie spraw wewnętrznych toczą się prace nad wykończeniem projektu ustawy o ustroju samorządów. Projekt ten był przed świętami tematem narady rzeczoznawców samorządowych i w najbliższym czasie ma być przesłany do prezydjum rady ministrów, skąd po zaakceptowaniu skierowany będzie do Sejmu. Pomiędzy innem mają być w bardzo znacznej mierze ograniczone dotychczasowe prawa reprezentacji wewnętrznych na korzyść komisarzy rządowych. Poza tem przygotowywuje się 3 ustawy o pracownikach samorządowych. Dwie z nich a mianowicie pragmatyka oraz ustawa odpowiedzialności dyscyplinarnej są już gotowe, zaś ustawa o ubezpieczeniu emerytalnem pracowników samorządowych znajduje się dopiero w stadjum początkowem.

Podatek od benzyny.

W kołach politycznych mówią, że ministerstwo robót publicznych opracowuje nowelę do ustawy o podatku drogowym. Wobec kłopotów, jakie przysporzyło ściąganie tego podatku, mają być stawki od wagi samochodów obniżone, a natomiast będzie wprowadzony podatek od benzyny po 20 groszy od litra oraz 30 proc. podwyżka cła za opony. Wobec tego że cena kartelowa benzyny wynosi 82 grosze, równać się to będzie podwyższeniu benzyny o przeszło 25 proc.

Projekt nowego monopolu?

„Gazeta Handlowa" donosi:

— Znów krążą pogłoski o projekcie nowego monopolu. Tym razem przedmiotem monopolu ma być pewien artykuł, odgrywający ważną rolę w naszem życiu gospodarczem. Niewiadomo czy do tych niesprawdzonych pogłosek stosować można powiedzenie „niema dymu bez ognia".

O jaki to idzie artykuł, mogący być przedmiotem nowego monopolu. „Gazeta Handlowa" nie wyjaśnia.

Nowe 100 złotówki.

Na zlecenie skarbca emisyjnego Banku Polskiego, przystąpiła państwowa wytwórnia papierów wartościowych do przygotowywania nowego wzoru banknotów 100-złotowych, które mają zastąpić znajdujące się obecnie w obiegu. Nowe banknoty będą według informacyj z Warszawy sporządzone na specjalnym papierze, cieńszym od dotychczas używanego i bardzo trudnym do podrabiania.

—::—

Pochwała.

Śląski Urząd Wojewódzki wyraził tut. Magistratowi swe zadowolenie z powodu założenia w parku miejskim zagajnika dla ptaków; również zapowiedział wysłania delegata celem oglądnięcia nowo założonego i tak koniecznie dla naszego ptactwa pożądanego zagajnika, ślicznie założonego przez ogrodnika p. Brzoskę.

Walne zebranie Spółki Brackiej.

W niedzielę dnia 10 bm. odbędzie się Walne zebranie Spółki Brackiej. Zebranie stanie przed ciężkiem zadaniem uchwalenia wniosków zarządu, które zmierzają do sanacji finansowej tej społecznej instytucji. Na okres kryzysu mają byc wszelkie zasadnicze świadczenia oraz dodatkowe świadczenia socjalne obniżone o 15 proc. Jak wiadomo obecnie i w Spółce Brackiej sytuacja finansowa jest ciężka. Niedobór miesięczny wynosi 600.000 zł. wywołany on jest przedewszystkiem zmniejszeniem się liczby członków a z drugiej strony zwiększeniem ilości świadczeń, z powodu ciągłych redukcji po kopalniach. W roku 1923 liczyła jeszcze Spółka Bracka 160.000 członków, w roku 1930 już tylko 83.000, zaś w roku 1931 zaledwie 73,000 członków. Obecnie wypłaca jeszcze Spółka Bracka świadczenia inwalidom, wdowom i sierotom w liczbie około 60.000 osób. Zarząd zdecydował się na radykalne wnioski, zmierzające do obniżenia świadczeń na rzecz członków. Również pobory urzędników mają być o dalsze 10 proc. obniżone Wszelkie inwestycje itp. zostały skreślone. Rozważana przez Spółkę Bracką możliwość podwyższenia składek od członków dla wyrównania niedoborów została odrzucona z uwagi na ciężką sytuację w jakiej znajduje się robotnik i przemysł.

—::—

Statystyka urzędu parafjalnego

wykazuje za rok 1931:

chrztów ślubnych 327 (w r. 1930 - 361)
nieślubnych 31 (49);
komunji św. 142.834 (132.419),
w tem w kościele parafj. 77.280 (77.750)
a reszta w zakładach i kaplicach,
do 1 komunji św. przystąpiło:
104 (84) chłopców polskich,
147 (96) dziewcząt polskich,
22 (17) chłopców niemieckich,
37 (17) dziewcząt niem.,
małżeństw zawarto 62 (72) w tem żadnego mieszanego,
chorych zaopatrzono 578 (515),
kartek do spowiedzi wielkanocnej wydano 5.582 (5.636),
pogrzebów dorosłych było 117 (93),
dzieci 86 (82), w tem 13 noworodków martwych.

Zestawienie dotyczące miejskich kucheń bezrobotnych.

(od 8 II do 31 XII 1931r.)

jadła wydano razem . . 241.049 litrów
rozchody . . . . . . 42.634,21 zł.
a) z funduszów wojewódzkich 4.640 zł.
b) z „Kom. Nies. Pom. Bezrob. 5.200 zł.
c) z od obywateli oprócz już zapodanych darów w naturze 90 zł.
9.930 zł.

Magistrat wyłożył z własnych funduszów 32.704,21 złotych. Podnosi się że subwencje od Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym są w stosunku do ofiarowanych kwot przez urzędników i obywateli miejscowych bardzo szczupłe, jeżeli się zważy, że miesięcznie składają wyżej wymienieni a zamieszkali na terenie miasta przeszło 4000-zł. i to od 1 V 1931r. zatem dotąd przynajmniej 8×4000-zł - 32.000. W miesiącu grudniu ofiarowali dla kuchen bezrobotnych mistrz piekarski Bieniok 30 bochenków chleba, mistrz piekarski Franciszek Filip 30 bochenków chleba, mistrz piekarski Hanke Brunon 30 bochenków chleba.

Mistrz rzeźnicki Brzostowski Kazimierz podarował za pośrednictwem Pana Starosty część wieprza 40 kg. wagi.

Łańcuch prasowy

przerwał p. burmistrz Michatz.

Bliższe szczegóły w numerze następnym.

Kradzież.

We czwartek dnia 7 bm. z korytarzu gm. Star. skradziono rower marki Tornedo nr. 13735 własnością urzędnika Wydziału Powiatowego p. A. Sprawcę dotychczas niewyśledzono. Wypadki kradzieży rowerów mnożą się w ostatnim czasie zanadto.

Zabawa karnawałowa.

W niedzielę 17 bm. urządza Związek Zawodowy Drużyn Konduktorskich zabawę karnawałową w sali Hotelu pod Lipami. Czysty zysk z tej imprezy przeznaczony będzie na rzecz niesienia pomocy bezrobotnym.

Z wyniku spisu ludności.

Zgodnie z instrukcją ministra spraw wewnętrznych nadeszły do ustalonego terminu t. j. 5 bm. telegraficzne zawiadomienia o wynikach spisu od władz spisowych. Ogólne wyniki spisu mianowicie liczba ludności w Polsce wiadome już będą prawdopodobno około 15 stycznia.

Uwaga — falsyfikaty nowych 20 złotówek!

Jednocześnie z wypuszczeniem w obieg nowych 20 złotówek pojawiły się falsyfikaty. Są one na razie nie starannie podrobione, zachodzi jednak obawa, że fałszerze postarają się o lepsze kopje. Więc zalecamy być ostrożnym przy przyjmowaniu nowych 20 złotówek.

HENRYK SIENKIEWICZ

BARTEK ZWYCIĘZCA

NOWELA

(Ciąg dalszy.)

III.

Bartek ma rozpuchnięte policzki, co przy jego żółtych wąsach, wyłupiastych oczach i ogromnej kościstej postawie czyni go strasznym. Podziwiają go też, jak osobliwsze zwierzę. Jakich to Niemcy mają obrońców! Ten dopiero sprawi Francuzom! Bartek uśmiecha się z zadowoleniem, bo i on jest kontent, że Francuzów pobili. Nie przyjdą już przynajmniej do Pognębina, nie zbałamucą Magdy i nie zabiorą gruntu. Uśmiecha się tedy, ale ponieważ twarz boli go mocno, więc krzywi się zarazem i naprawdę jest straszny. Je zato z apetytem homerycznego bohatera. Kiszki grochowe i kufle piwa znikają w jego ustach, jak w czeluści. Dają mu cygara, fenigi: bierze to wszystko.

— Dobry jakiś naród te Niemiaszki — mówi do Wojtka, a po chwili dodaje: — A widzisz, że Francusów pobili!

Ale sceptyczny Wojtek rzuca cień na jego wesołość. Wojtek wróży jak Kasandra;

— Francuzy zawdy naprzód dają się pobić, żeby zbałamucić, a potem, jak się wezmą, aż wióry lecą!

Wojtek nie wie o tem, że zdanie jego podziela większa część Europy, a jeszcze mniej o tem że cała Europa myli się z nim razem.

Jadą dalej. Wszystkie domy, jak okiem sięgnąć, pokryte chorągwiami. Na niektórych stacjach zatrzymują się dłużej, bo wszędy pełno pociągów. Wojsko ze wszystkich stron Niemiec śpieszy wzmocnić zwycięskich współbraci. Pociągi poubierane w zielone wieńce. Ułani zatykają na lance bukiety kwiatów, darowane im po drodze. Między tymi ułanami większość także Polaków. Nieraz słychać z wagonu do wagonu rozmowy i nawoływania:

— Jak się mata, chłopcy! a gdzie Pan Bóg prowadzi?

Czasem z przelatującego po sąsiednich relsach pociągu zaleci znajoma piosnka:

Z tamtej strony Sandomierza
Mówi panna do żołnierza...

A wtedy Bartek i jego kamraci podchwytują wlot:

Panie żołnierz, choć pokochać!
Jeszczem nie jadł, Bóg ci zapłać!

O ile z Pognębina wszyscy wyjeżdżali smutni, o tyle teraz pełni są zapału i ducha. Pierwszy pociąg z pierwszymi rannymi, przybywający z Francji psuje jednak to dobre usposobienie. Staje on w Deutz i stoi długo, by przepuścić te, które śpieszą na plac boju. Ale nim wzystkie przejdą przez most do Kolonji, potrzeba kilku godzin czasu. Bartek leci razem z innemi oglądać chorych i rannych.

Niektórzy leżą w zamkniętych, inni dla braku miejsca w otwartych wagonach, i tych można widzieć dobrze. Po pierwszem spojrzeniu duch bohaterski Bartka ulatuje znów na ramię.

— Chodźże tu, Wojtek! woła z przerażeniem — widzisz ino, ile te Francuzy napsowały narodu!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Czy w Tarn. Górach brak mieszkań?

Już obecnie zauważyć należy, że przedewszystkiem w domach nowych od dłuższego czasu stoją wolne mieszkania do dyspozycji. Oczywiście chodzi tu o mieszkania o wiele droższe niż w budynkach starych, co do których reflektantów nie brak. A jednak przy ul. Lubliniecklej od kilku miesięcy już stoi 3-pokojowe mieszkanie wolne w chacie starej, w dodatku na parterze obok chlewa, za które to właściciel żądą 100-zł. czynszu miesięcznie. Poniżej tej ceny ani rusz. Widać z tego, że głód mieszkaniowy nie jest tak wielki, jak go sobie przedstawiamy, w przeciwnym razie już same władze sprawą tą zająćby się musiały. Przecież na tak uporczywego właściciela znalezą się medykamenty. Jeżeli ich nikt zastosować nie zamierza, to widocznie pod względem mieszkaniowym u nas jest wszystko w porządku.

W takim wypadku zachodzi pytanie, czy wszyscy ci, którzy zamierzają na wiosnę budować od swych zamiarów nie odstąpią. Przecież narażają się na tą nieprzyjemność, iż sami będą drogo mieszkali a lokatorów wogóle nie znalezą. Zważymy obecny ciężki kryzys gospodarczy, zapowiedziane dalsze redukcje poborów a nawet redukcje personalne, uzyskanie kredytów na budowę na bardzo ciężkich warunkach, to ruch budowlany czy to na osadzie św. Jana, ul. Parkowej, oraz ul. Lubliniecklej, gdzie na wiosnę już miało powstać mnóstwo nowych budynków, prawdopodobnie będzie taki, jakim jest obecnie, to znaczy, iż wcale go nie będzie; na parcelach budowlanych, od długiego czasu już nabytych, zamiast prześlicznych budynków na lato ponownie zobaczymy kartofle i kapustę.

Łańcuch prasowy.

Z powodu tego iż p. burmistrz L. Michatz zerwał łańcuch prosi p. radca Magistratu Maksymiljan Wit, p. dyr. Rowińskiego do dalszego kontynuowania łańcucha prasowego.

Nie wolno przechodzić przez tory kolejowe.

Dyrekcje kolejowe otrzymały z ministerstwa komunikacji polecenie wyszkolenia personelu stacyjnego i drogowego w kierunku zakazu przechodzenia osobom postronnym przez tory kolejowe. Zarządzenie to ma na celu zmniejszenie ilości wypadków z ludźmi, które, jak wykazuje statystyka z ubiegłego roku, powstały wskutek nieostrożnego przechodzenia przez tory poza przejazdami, bardzo licznie przekraczając połowę liczby wszystkich wypadków na torach.

Towarzystwo Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo w Tarn. Górach urządza swe zebranie w poniedziałek dnia 11 bm. o godz. 4-tej popoł. na wikarówce.

Tarnowskie Góry mają swą własną giełdę. Pewien niemiecki Bank przy ul. Krakowskiej widocznie mało troszczy się o kurs giełdy. Musimy mu przypomnieć, iż kurs dolara amerykańskiego od długiego czasu się nie zmienił. Obecnie w stosunku do naszego złotego wynosi on: 1 dol. 8,90 zł. Rozumimy zupełnie, że Banki i na wymianie zarabiać muszą, jednak pobieranie 8,94 zł. za 1 dol. uważać należałoby za wygórowane. Nie powinno się to zdarzyć w Banku poważniejszym, za którego przecież odnośny Bank chce uchodzić.

Nowe życie. Od wczoraj zauważyć należy w naszej miejscowości wzmożony ruch młodzieży. Po kilku dniowym wypoczynku świątecznym wszystkie szkoły otworzyły swe bramy do dalszej nauki.

Powrót narciarzy. We czwartek wieczorem nastąpił powrót naszych narciarzy z Korbielowa do Tarn. Gór. Warunki śnieżne były w okolicy Korbielowa nagół dobre, w nocy z środy na czwartek jednakże silny wicher połączony z deszczem spowodował ogołocenie gór z śniegu. Było to powodem do przedwczesnego powrotu, albowiem pobyt w Korbielowie przewidziany był do niedzieli włącznie. Jak nam nasi narciarze opowiadają, pobyt w Korbielowie, aczkolwiek bardzo krótki, sprawił im jednak wieleprzyjemności Pan dyrektor Grzybowski wraz z p. Drem Kozłem, znani jako dobrzy gospodarze potrafili tanim kosztem postarać się o wspaniałe pomieszczenie oraz utrzymanie dla naszych uczni.

Kurs sanitarny. Dnia 15 stycznia rozpoczyna się przy Polskim Czerwonym Krzyżu w Katowicach drugi kurs sanitarny i obrony przeciwgazowej. Zgłoszenia na uczestników kursu i członków przyjmują następujący pp. Prezes p. Rzepka, Bogucice ul. Markiefki 45, instruktor kolumny Jarzyna Bogucice ul. Nowa 4. Kurs jest bezpłatny.

Towarzystwo Polskiego Białego Krzyża urządziło w dniu 6 stycznia br. w sali Domu Ludowego jasełka, które prześlicznie zostały odegrane. Czysty dochód z tego przedstawienia przeznaczony jest na rzecz bezrobotnych. Wysuwamy życzenia ogółu obywatelstwa aby Tow. P. B. K. przynajmniej jeszcze raz te same jasełka odegrało.

Opłatek. W wtorek wieczorem urządził Zw. Powstańców Śl. grupa na Powiat Uchodźcy Strzelecki w sali p. Kukofki gwiazdkę na którą również przybył p. starosta Korol, którego prezes p. Skrzydło serdecznie witał oraz wręczył mu dyplom honorowego prezesa wspomnianego związku. P. starosta Korol pięknie przemówił do obecnych dziękując równocześnie za dyplom. Na specjalne podkreślenie zasługuje referat p. prof. Wójcika o swej podróży do ziemi św. Deklamacje młodych dziewcząt zrobiły na wszystkich obecnych nadzwyczaj dobre i mile wrażenie.

Porządek nabożeństw kościelnych
(od dnia 11 do 17 stycznia 32r.)

Poniedziałek o godz. 6,15 za d. śp. Franciszka Marondla, żony i rodziców z obu stron; o godz. 7,15 za d. śp. Rozalji Denderek.
Wtorek o godz. 6,15 za d. śp. Feliksa Mocnego; o godz. 7,15 za zmarł. z Matek Chrześcijańskich (niem.)
Środa o godz. 6,15 za d. śp. Piotra Musioła; żony Pauliny i pokrew.; o godz. 7,15 za d. śp. Antoniego Langra (niem.)

Z pow. Tarn. Gór.

Stare Tarnowice. Dnia 4 bm. odyło się Walne Zebranie Towarzystwa Śpiewu „Moniuszko" w Tarnowicach Starych. Zebranie zagaił prezes p. Rymer, hasłem „Cześć Pieśni". Protokół z ostatniego walnego zebrania odczytał sekretarz, który przyjęto i odczytano. Następnie przystąpiono do wyboru przewodniczącego zebrania. Po wyborze p. Rymera na przewodniczącego członkowie sprawozdali z działalności za rok ubiegły. Zarazem udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorjum, poczem dokonano wyboru nowego zarządu, wskład którego weszli: pp. Wiktor Rymer jako prezes, Antoni Szymosz, zast. prezesa, Szczepan Kruziel sekretarz, Antoni Siwiec skarbnik, Alojzy Kloza Bibljotekarz. Dyrygentem nadal zostanie p. kierownik szkoły Leon Białecki. W skład komisji rewizyjnej weszli: pp. Wojcik Franciszek, Piątkówna Elżbieta i Czernachowska Klara. W wolnych głosach poruszono sprawę płacenia składek i uchwalono, że bezrobotni składek płacić nie potrzebują. Po załatwieniu jeszcze kilka spraw wewnętrznych zamknięto zebranie hasłem „Cześć Pieśni".

Boruszowiec. Tymi dniami Policja ujęła wyrafinowanego złodzieja Roberta K., któren jednemu z urzędników fabryki papieru wykradł większą ilość kiełbas wyrządzając mu przezto szkodę na 50, zł. Smakosza cudzych kiełbas odprowadzono do więzienia.

Pniowiec. Przed paru dniami w czasie jednej z nocnych wypraw złodziejskich wpadł w ręce Policji Józef S., któren okradł mieszkankę Pniowca na kwotę 60,-zł. — Po ujęciu rzezimieszka, odstawiono go do więzienia karnego w Tarn. Górach.

Pniowiec. Dzięki staraniom Miejsc. Komitetu Niesienia Pomocy dla Biednych, urządzono w dniu 3-go stycznia rb. na sali p. Burzyka Gwiazdkę dla dziatwy szkolnej z Pniowca.

Punktualnie o godz. 16-tej zebrała się dziatwa w liczbie 180 wraz z jej rodzicami. Przy choince odśpiewał chór dzieci szkolnych kilka pięknych kolend, na trzy głosy. Po odśpiewaniu kolend, Komitet przystąpił do obdzielenia dziatwy podarkami, które składały się z przyborów szkolnych, pierników itd. 40 tu najbiedniejszych dziatek zaopatrzył Komitet w ciepłą odzież.

Następnie w krótkim przemówieniu Pan Naczelnik Gminy Hakuba, podziękował ofiarodawcom oraz Komitetowi za przyczynienie się do urządzenia tej Gwiazdki.

Uroczystość zakończono odśpiewaniem Boże coś Polskę.

Obywatele Gminy Pniowiec są czynem tem do głębi serca wzruszeni i czują się w obowiązku złożyć najszczersze podziękowanie, w pierwszym rzędzie Szanownemu Panu Naczelnikowi Gminy Hakubie, Komitetowi, Panu Kierownikowi Szkoły Bergierowi, Panu nauczycielowi Krauzemu oraz Paniom: Jarzombkowej Gertrudzie i Kołodziejowej Agnieszce, którzy bezinteresownie poświęcili się tak szlachetnej sprawie.

Lasowice. Przedstawienie teatralne, urządzone przez miejscowe Tow. Śpiewu w święto Trzech Króli na sali pana Wieliczki udało się pod każdym względem nadzwyczajnie. Sala mimo kryzysu gospodarczego była wbrew oczekiwaniom przepełniona publicznością, która też nie pożałowała, że imprezę tą zwiedziła. Organizatorzy bowiem dołożyli wszelkich starań, by publiczności faktycznie uprzyjemnić pobyt na tej imprezie. Odegrane zostały dwie sztuki ze śpiewami, mianowicie sztuka „Białe fartuszki" i „Słowiczek". Amatorzy wywiązali się z swych ról na ogół bardzo dobrze. Szczególnie podobał się Felek-Expres oraz taniec opanujących przeciwko swym chlebodawczyniom służących jak też sceny profesora z żabą i innych. Dużo wesołości sprawiali także Milord z Jonem w sztuce „Słowiczek". Podczas przerw przygrywała bardzo pięknie oklaskiwana hucznie orkiestra mandolinowa Tow. wycieczkowego „Jaskółka" z Tarnowskich Gór pod osobistem kierownictwem p. dyrygenta Dunajewskiego. Zarządowi naszego Tow. Śpiewu należy się szczere podziękowanie za tak umiejętne zorganizowanie powyższej imprezy.

Jak się dowiadujemy wspomniane Tow. Śpiewu zamierza urządzić w niedzielę dnia 17 bm. na tej samej sali wieczór pieśni, połączony z zabawą taneczną.

SZARLEJ — W. PIEKARY

Dnia 30 XII. 31 r. skradziono ze strychu Elżbiety Erkowej w Brzozowicach większą ilość bielizny, łącznej wartości około 400.-zł. Przeprowadzono u podejrzanej o kradzież Marty Wolnej w Szarleju rewizję domową, w toku której znaleziono w całkości skradzioną bieliznę, którą oddano poszkodowanej.

—::—

Począwszy od dnia 4 stycznia 32r. przeprowadza Inspektorat Kontroli Zakł. Ubez. kontrolę kart kwitowych dla ubezpieczonych na wypadek inwalidztwa.

Ażeby ostrzec obywateli Szarleja i W. Piekar przed ewtl. ukaraniem, polecamy uzupełnienie wymienionych kart.

—::—

Staraniem miejscowych kupców obdarzono 170 najbiedniejszych rodzin w bonach od 8 — 10,-zł. Niejedna biedna rodzina mogła sobie chociaż skromną gwiazdkę urządzić. Obdarowani składają tą drogą swoje najserdeczniejsze podziękowanie a zwłaszcza komitetowi pp. Stachowiakowi i K. Mucowi, którzy się akcją tą bezinteresownie zajęli. Żeby wszystkie miejscowe towarzystwa urządzali podobnych imprez i zbiórek, to nędza pomiędzy naszemi bezrobotnemi znalazłaby chociaż małą ale pewną ulgę.

Bractwo kurkowe na Szarlej i W. Piekary ma w dniu 17. I. 32 r. swoje walne zebranie w lokalu brata kurkowego p. Grabowskiego. Porządek dzienny jest następujący: Zagajenie, odczytanie ostatniego protokółu i korespondencji, sprawozdanie prezesa, sekretarza, strzelmistrzów, inwentarzowego i skarbnika, udzielenie absolutorjum skarbnikowi za rok rachunkowy. Wybór uzupełniający zarząd, wybór delegatów na zjazd okręgu i zjednoczenia. Zmiana statutu bractwa, projekt statutu kasy pogrzebowej bractwa, ustalenie proklamacji każdorocznego króla, wolne wnioski i głosy oraz zakończenie. Ze względu na daleką odległość strzelnicy od Szarleja i Piekar, zimowe strzelanie urządzono w lokalu brata p. Grabowskiego. W dniu 30 bm. urządza Bractwo Kurkowe swoją doroczną zabawę karnawałową, z której to czysty zysk przeznaczony zostanie na rzecz bezrobotnych.

W dniu 10 bm. K. S. „Strzelec" odbędzie swoje walne zebranie na sali p. Kubańskiego połączone z zabawą. Gości i sympatyków sportu uprzejmie się zaprasza.

Tragiczny wypadek podczas zbierania węgla na hałdzie.

Na hałdzie kop. „Radzionków" w Buchaczu, prawdopodobnie w czasie zbierania odpadków węgla, dostał się wskutek własnej nieostrożności Domin Pelzer z Szarleja pod koła wąskotorówki które odcięły mu prawą nogę. Okaleczonego odstawiono do szpitala w Szarleju.

Jeszcze o ukaraniu p. Knopa.

Uzupełniając naszą notatkę w sprawie ukarania p. Knopa nadmieniamy, że w tym wypadku nie rozchodzi się o proces Pudlik c-a wymienionemu, lecz Hojka c-a Knop.

Wykonanie wyroku zawieszone jest na przeciąg dwuch lat, co jednak nie wyklucza, iż w drugiej instancji proces ten dla p. Knopa może być wygrany. Czy wyrok jest uzasadniony, czy też nie, w to nie wchodzimy, albowiem nie wolno nam krytykować wyroków sądowych. Zalecałoby się jednak, aby ostatecznie wszyscy panowie w Wielkich Piekarach zrobili koniec tym ciągłym procesom. Usiłowaliśmy sami już wpłynąć na niektóre osoby w Wielkich Piekarach, aby nareszcie przestali się procesować. Niewiele to jednak pomogło, aż ostatecznie sąd nie mogąc dalej tolerować tego rodzaju wybryki jakie stale mają miejsce w W. Piekarach, położył temu kres. Jak nas pogłoski dochodzą, Wiel. Ks. Prałat Pucher zajął się tą sprawą sporną pomiędzy p. Knopem z jednej strony oraz p. naczelnikiem gminy Pudlikiem z drugiej strony i zamierza nazwanych przyprowadzić do zgody. Daj Bóg, aby mu się to udało. Jest to ogólne życzenie Piekarzan, co niewątpliwie wyjdzie również i na dobro gminy W. Piekar.

Odp. redaktor na Szarlej i Wielkie Piekary Henryk Górecki w Szarleju

„ERIKA“

magazyn obuwia

TARNOWSKIE GÓRY :-: KRAKOWSKA 25

Tańczycie lekko w naszych zgrabnych bucikach......

Eleganckie prunelki czarne — na paseczku oraz czółenka — na francuskim lub słupkowym obcasie	Pierwszorzędne pantofelki aksamitne — czółenka lub na pasku — na słupkowym lub francusk. obcasie	Najmodniejsze pantofelki zamszolinowe czarne w wielu modelach	Zgrabne pantofelki atlasowe we wszystkich modnych kolorach Zł. 14.90 w kolorze białym	Najlepsze lakiery męskie w wielu fasonach — solidne wykonanie Zł. 29.50
Zł. 8·90	Zł. 10·90	Zł. 12·90	Zł. 12·90	Zł. 24·50

Najtańszym i najdogodniejszym źródłem zakupu

SOLIDNYCH MEBLI

jest **Firma Bracia JOJKO**

w TARNOWSKICH GÓRACH, — NOWY RYNEK NR. 7.

Składajcie swoje oszczędności

W ODDZIALE MIEJSKIM

Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu

w Tarnowskich Górach przy ul. Krakowskiej 12 (parter)

Kasa płaci najwyższe odsetki.

Za wkłady Oszczędnościowe gwarantuje powiat tarnogórski **całym swoim majątkiem** nieruchomym i wpływami podatkowemi.

Oddział miejski załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości.

Otwiera rachunki bieżące (Konto korrent).

Inkaso weksli. — Zakup i sprzedaż walut zagranicznych i monet złotych.

Ogłoszenie.

W tutejszym rejestrze handlowym dział A. pod nr. 411, wpisano dzisiaj firmę Edward Kosok — Skład obuwia i przyborów szewskich w Tarnowskich Górach. Właściciel Edward Kosok Tarnowskie Góry.

Tarnowskie Góry, dnia 23 listopada 1931 r.

SĄD GRODZKI.

Ogłoszenie.

W tutejszym rejestrze małżeńskich praw majątkowych na stronicy 285 wpisano dzisiaj, że małżonkowie Jan i Elżbieta Szmańda z Tarnowskich Gór — umową małżeńską z dnia 12 listopada 1931 wykluczono prawo zarządu i użytkowania męża do majątku żony do małżeństwa wniesionego, jak i podczas trwania małżeństwa nabyć się mającego.

Tarnowskie Góry, dnia 3 grudnia 1931 r.

SĄD GRODZKI.

Ogłoszenie.

W tutejszym rejestrze małżeńskich praw majątkowych na stronicy 286 wpisano dzisiaj, że małżonkowie Jan Barczyk mistrz rzeźniczki i jego żona Gertruda z domu Bryła z Wielkich Piekar, umową małżeńską z dnia 13 listopada 1931 wykluczyli małżonkowie zarząd i użytkowanie przez męża majątku żony.

Tarnowskie Góry, dnia 17 grudnia 1931 r.

SĄD GRODZKI.

SKŁAD do wynajęcia.

Tarnowskie Góry, ul. Piastowska 12.

K. Kaczmarczyk, Tarn. Góry

Krakowska 5, parter i I. p. - telefon nr. 1155.

poleca

konfekcję damską i męską

firany, chodniki, derki, obrusy, dywany

wszelkie artykuły damskie i męskie

po bardzo nawet do **50% zniżonych cenach.**

Cennik dorywczy:

płótno	od	zł.	0,75	za 1	mtr
ręczniki	od	„	0,55	„ 1	„
surówka	od	„	0,70	„ 1	„
welury na bluzki i suknie	od	„	0,90	„ 1	„
satyny	od	„	0,75	„ 1	„
popeliny	od	„	1,80	„ 1	„

Najkorzystniejsze źródło zakupu. — Przekonajcie się o tem i odwiedzajcie nasze magazyny bez zobowiązania kupna.

Tym oto sposobem Persil chroni bieliznę!

Persil w czasie jednorazowego krótkiego zagotowania wytwarza miljony drobniuteńkich pęcherzyków. Przenikają one tkaninę i usuwają wszelki brud. Nadzwyczajna siła czyszcząca pęcherzyków Persilowych czyni zbytecznym wszelki wysiłek ręczny.

Co Persil to Persil

KINO NOWOŚCI

Od piątku dnia 8 stycznia do poniedziałku dn. 11 stycz.

Dawno oczekiwane arcydzieło, o którem cały świat mówi!

Front zachodni 1918

„NAJEŹDŹCY“

Tragedja w której większość znajdzie swoje własne przeżycia, osnuta na tle słynnej powieści „Ernesta Johannsena p. t. „CZWÓRKA PIECHURÓW“.

W rolach głównych; Fritz Kampers, Gustaw Diesl i Susi Vernon.

Kino „APOLLO“

Od piątku, dnia 8. 1. 32 r.

Największe arcydzieło filmowe, wielki gigantyczny film p. t.:

Koniec świata

Wszyscy muszą go zobaczyć!

Drogerja „pod Bocianem“

WŁADYSŁAW SZULGIT

Tarnowskie Góry, ulica Krakowska 17

Telefon 72.

POLECA PO CENACH NISKICH:

Pokosty — farby — lakiery — pendzle!

Skuteczne środki trujące na myszy i szczury

Mortëina tępi skutecznie szwaby, rusy i wszelkie robactwo. — „Mola“ niszczy mole i wszelkie owady pod gwarancją. „Wywabi“ czyści wszelkie plamy

Podziękowanie.

Za okazane nam współczucie oraz oddanie mojej najukochańszej żonie i matce

śp. Jadwidze Mosznej

z domu Stemporów

ostatniej usługi przez wzięcie udziału w pogrzebie składamy wszystkim a w szczególności Przewiel. Ks. prob. Daneckiemu za słowa pociechy nad grobem, wszystkim Krewnym, Towarzystwu Śpiewu, Bractwu Różańcowemu, Urzędnikom Starostwa i Wydziału Pow. oraz lokatorom domu, tą drogą najserdeczniejsze „Bóg zapłać“.

Emil Moszny wraz z córką i rodzina.

Restauracja i Kawiarnia „Polonja“

TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10

poleca dobrze pielęgn. piwa tyskie, wina, wódki i likiery. Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze. ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.

Dziennie koncert orkiestry 3 p. ul. od godz. 19,30 do 1,30.

W każdą sobotę i niedzielę DANCING.

Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp. Codziennie punktualnie o godzinie 8,30

CENY ZNIŻONE. *W. Szczupakowski.*

Wyjątkowo tanie źródło zakupu!

SPECJALNOŚĆ: pończochy, bielizna, trykoty, towary krótkie i manufakturyjne, firanki i chodniki po cenach bardzo niskich.

Dom. tow. A. L. Klimek

Tarnowskie Góry, ul. Krakowska nr. 9.

Wielka wyprzedaż sezonowa!

wszystkich artyk. zimowych po cen. zniżonych

Udzielam pozatem 20% rabatu.

W. BOLIK, Tarn. Góry

ul. Krakowska nr. 19.

4 pokoje i kuchnia

od zaraz do wynajęcia. Zgłosz. przyjmuje Red.

Redaktor odpow. Kaczmarczyk Franciszek Tarn. Góry.

Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY, Rynek 13, Telefon 1034.